

E-REPUBLIC of ESTONIA

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Varakorn@dpu.ac.th

ไม่ได้เพียงแต่ประเทศรอบทะเลบอลติก(Baltic Sea) ด้านทิศเหนือซึ่งได้แก่ ฟินแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เท่านั้นที่มีความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานการครองชีพสูง ยังมีบางประเทศรอบทะเลดังกล่าวในด้านทิศใต้ เช่น Estonia, Latvia, Lithuania ที่มีความเป็นพิเศษเช่นเดียวกัน

ใน ค.ศ.1991 สามประเทศดังกล่าวหลุดพ้นจากการเป็นรัฐของสหภาพโซเวียตเช่นเดียวกับอาร์เมเนีย จอร์เจีย ทาจิกิสถาน ยูเครน ฯลฯ เมื่อสหภาพโซเวียตล่มสลาย Estonia เป็นประเทศที่โดดเด่นที่สุดในสามประเทศอย่างน่าสนใจ

ถึงแม้ Estonia จะมีพรมแดนติดกับรัสเซีย(Russian Federation หรือรัฐรัสเซียเดิมที่สถาปนาขึ้นมาเป็นประเทศในปี 1991) และถูกผนวกเข้าเป็นสหภาพโซเวียตในปี 1940 แต่ก็อยู่ตรงข้ามฝั่งทะเลกับฟินแลนด์แต่นั่งเรือ 90 นาที ทำให้มีวัฒนธรรมประเพณีไปในทางด้านฟินแลนด์มากกว่า

Estonia มีประชากรเพียง 1.4 ล้านคน มีพื้นที่เพียง 1 ใน 10 ของไทยและครึ่งหนึ่งเป็นป่า แต่ Estonia มีทรัพยากรมนุษย์ที่ยอดเยี่ยมในด้าน IT และกล้าทดลองกับสิ่งใหม่ๆ

ในสมัยสหภาพโซเวียตครอบงำ ทางการไม่อนุญาตให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยใน Estonia เรียนวิชาปรัชญา หรือสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นการหยุดกั้นกระแสชาตินิยมที่ต้องการเป็นอิสระของสามรัฐในดินทะเลบอลติก ทางการโซเวียตต้องการให้นักศึกษาเรียนด้าน Computer Science, Cybernetics, Artificial Intelligence(AI) และ Information Technology

คน Estonia เขียนซอฟต์แวร์โปรแกรมให้ในโครงการอวกาศของโซเวียต ทางการตั้งศูนย์วิจัย AI ใกล้ Tallinn ที่เป็นเมืองหลวง และด้วยโครงสร้างทรัพยากรมนุษย์เช่นนี้ นับตั้งแต่ 1991 เป็นต้นมา Estonia เป็นประเทศที่ประสบ

ความสำเร็จมากประเทศหนึ่ง ก้าวไปไกลจนแซงหน้าบางประเทศที่ร่ำรวยใน EU ในด้าน ICT จนมีผู้ขนานนาม Estonia ว่าเป็น E-Republic

การใช้อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือต่อหัวที่มีสูงกว่าในฝรั่งเศส คน Estonia กว่าครึ่งที่จ่ายค่าที่จอดรถอัตโนมัติโดยใช้โทรศัพท์มือถือ(ระบบเดียวกันล้มเหลวใน OSLO) คนที่นี่ได้ชื่อว่าเป็นคนปรับตัวกับสิ่งใหม่ได้สูงจนบริษัทในสวีเดนมักเอาสินค้ามาทดลองกับคน Estonia ก่อนวางตลาด

หลังจากได้อิสระภาพกลับคืนมา ในกลางทศวรรษ 1990 Estonia มีโครงการชื่อว่า Tiger Leap ที่ต้องการให้การ “อ่านออกเขียนได้” ในด้านคอมพิวเตอร์ และ IT กลืนเข้าไปในชีวิตของคน Estonia ทุกคน มากกว่าที่จะสนับสนุนให้เป็นทักษะพิเศษของคนบางกลุ่มเท่านั้น

วันเวลาที่เริ่มต้นก็เป็นใจเพราะเป็นช่วงเวลาที่ยืดหยุ่นได้ มีราคาตลาดลงและการเชื่อมต่อกันง่ายขึ้นมาก โครงการ Tiger Leap ทำให้ปัจจุบันร้อยละ 52 ของคน Estonia ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ

เมื่อ 2 ปีก่อน Estonia เริ่มระบบใช้ ID Smart Card อย่างประสบความสำเร็จ การ์ดใบเดียวเป็นทั้ง Passport ในการเดินทางภายใน EU (ได้เข้าเป็นสมาชิก EU เมื่อไม่นานมานี้) เป็นตั๋วรถเมล์และรถไฟใต้ดิน ใช้ยื่นเสียภาษี ใช้เป็นบัตรชำระเงิน และต่อไปจะใช้ในการลงคะแนนเสียง

เลือกตั้ง(E-Voting) เป็นใบขั้วที่บันทึกประวัติการขับขี่ยานพาหนะ(E-Police) ฯลฯ ข้อมูลทั้งหมดจะอยู่ในชิปที่ฝังอยู่ในการ์ดซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงข้อมูลและเพิ่มเติมได้เสมอ สามารถอ่านได้โดยใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ PC ธรรมดา

ภายใต้โครงการ Tiger Leap มีบริเวณ WI-FI (บริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย) ที่ป็นน้ำมันนับเป็นร้อยละ แห่ง ประชุม คณะรัฐมนตรีที่ใช้เทคโนโลยี ICT อย่างแท้จริง รัฐมนตรีแต่ละคนพิมพ์ความเห็นลงในเครื่องคอมพิวเตอร์โดยไม่ต้องพูด(เพื่อให้แน่ใจว่านายกรัฐมนตรี “ทั้งได้ฟังและได้ยินด้วย” ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างของความแยกคอกวัวที่นำเลียนแบบอย่างยิ่ง)

รายงานประจำปีของภาครัฐปีหน้าจะพิมพ์ไว้เล่มเดียวเพื่อเก็บเข้าพีซีพกพา เนื้อหาอยู่ใน Web ที่ใครๆ ก็สามารถเข้าไปอ่านและพิมพ์ออกมาได้ วิธีการ “ไร้กระดาษ” เช่นนี้เกิดขึ้นทั่วไปในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ โยแก้วนำแสงซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่สำคัญเป็นตัวเชื่อมโยงชุมชนที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ อาคาร

พาณิชย์ และจัดบริเวณต่างๆ ให้ถึงกันทั้งหมด

นับวันธุรกิจเขียนซอฟต์แวร์โปรแกรม และพัฒนา ICT เดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ยิ่งมีบทบาทมากขึ้นเป็นลำดับ เพราะ Estonia มีบุคลากรรุ่นใหม่จำนวนมากที่มีพื้นฐานความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

6 เหตุการณ์ที่สื่อความเป็น E-Republic มากขึ้นทุกที ได้แก่ (ก) ธนาคารใหญ่ SEB ของ สวีเดนย้ายปฏิบัติการลงโค้ดโปรแกรมส่วนใหญ่มา Estonia (ข) สร้างโปรแกรม Refractor ซึ่งช่วยให้บางโปรแกรมที่มีอยู่แล้วทำงานเร็วขึ้น ประหยัดขึ้น (ค) พัฒนา Kazaa and skype networks ที่ทำให้ผู้ใช้ PC ทั่วโลกสามารถดาวน์โหลดเพลงต่างๆ ได้ฟรี นอกจากนี้ยังทำให้สามารถใช้โทรศัพท์ได้ฟรีทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย (ง) พัฒนาซอฟต์แวร์ ซึ่งทำให้สามารถจ่ายค่าจอร์นได้ผ่านโทรศัพท์มือถือ (จ) สร้างเทคโนโลยีที่เรียกว่า Global index ซึ่งทำให้คอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถจัดการกับการใช้โปรแกรมต่างๆ ได้กว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิม ฯลฯ

ในปี 2004 Estonia มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ 2.7 ล้านคน และเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ถึงแม้ Estonia จะไม่สันทัดในเรื่องประชาสัมพันธ์มากนักก็ตาม ภาษีที่ต่ำและค่าครองชีพที่ต่ำเพราะค่าจ้างยังต่ำอยู่ดึงดูดให้คนฟินแลนด์นั่งเรือข้ามฟาก 90 นาทีจากเฮลซิงกิมาซื้อของและท่องเที่ยว

ทั้ง 3 เสือแห่งทะเลบอลติก ถือได้ว่าเป็นประเทศใหม่ที่หลุดจากสภาพโซเวียตที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ระหว่างปี 2003 ถึง 2005 เศรษฐกิจ Estonia ขยายตัวเกือบร้อยละ 6 ต่อปี Latvia เกือบร้อยละ 7 และ Lithuania กว่าร้อยละ 7 (กลุ่มประเทศ EU ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2)

ทั้ง 3 ประเทศมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านวัฒนธรรมและภาษา คน Estonia และ Finland มีวัฒนธรรมคล้ายกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความขยันขันแข็ง Estonia เป็นประเทศที่ประชาชนชอบร้องเพลงเป็นพิเศษ มีเพลง Folk songs ของตนเองถึง 133,000 เพลงซึ่งถือได้ว่าสูงที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง

วิสัยทัศน์ผู้บริหารของ Estonia ด้วยการสร้างโครงการ Tiger Leap การมีขนาดของประชาชนที่ไม่มากเกินไป การมีคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นเลิศ การสะสมทุนความรู้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดจนจังหวะเวลาที่เหมาะสม ทำให้ Estonia เป็นประเทศที่มีความเป็นพิเศษ และพร้อมต่อการเป็นประเทศสมัยใหม่อย่างยิ่ง